

Boekbespreking 2

W. Van Landuyt, I. Hoste, L. Vanhecke, P. Van den Bremt, E. Vercruyse & D. De Beer (red.), *Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels Gewest*, Instituut voor natuur- en bosonderzoek, Nationale Plantentuin van België & Flo.Wer, Brussel/Meise, 2006, 1007 pag., € 59,-, ISBN-10: 90-726-1968-4. — Deze nieuwe atlas van Vlaanderen is reeds in het voorjaar van 2006 verschenen. Het imposante boek bevat kaarten van 1417 soorten. Gebaseerd op een database met 3 miljoen waarnemingen levert het boek een verrassend compleet beeld van de verspreiding van de planten in Vlaanderen en het Brussels Gewest. Het wordt snel duidelijk dat de meest recente periode (1972–2004) net als in Nederland beter onderzocht is dan eerdere perioden (1939–1971 en 1800–1938). De grotere volledigheid in de recente periode is een duidelijke verdienste van FLORON's Vlaamse zusterclub Flo.Wer.

Iedere kaart gaat vergezeld van een tabel met statistische informatie over verspreiding, zeldzaamheid (KFK) en trend en een uitgebreide beschrijving van standplaats, ecologie en trends. Bij het doorbladeren lijken enkele soorten te ontbreken, zoals Alsemambrosia (*Ambrosia artemisiifolia*). Bij nader inzien blijken deze soorten (nog) niet als ingeburgerd worden beschouwd.

Omdat een aantal soorten zich vermoedelijk vanuit het zuiden aan het uitbreiden is, geeft de atlas hier en daar zicht op wat ons in Nederland te wachten staat. Soorten als Stekelige hanenpoot (*Echinochloa muricata*), Zuid-Afrikaans liefdegras (*Eragrostis curvula*) en Herfstalsem (*Artemisia verlotiorum*) staan misschien wel op het punt om in Nederland door te breken.

Ook de inleidende hoofdstukken zijn de moeite waard en omvatten onder andere een Rode Lijst van het atlasgebied. Een aantal soorten die zich in Nederland nog (soms met moeite) handhaven zijn bij onze zuiderburen al verdwenen. Daaronder o.a. Rozenkransje (*Antennaria dioica*), Valkruid (*Arnica montana*), Kievitsbloem (*Fritillaria meleagris*), Vetblad (*Pinguicula vulgaris*), Herfstschroeforchis (*Spiranthes spiralis*) en Lange zonnedauw (*Drosera anglica*). Aan de andere kant heeft Vlaanderen ook een aantal soorten waar het beter mee gaat dan in Nederland. Eén van die soorten is Zaagblad (*Serratula tinctoria*), in Nederland verdwenen; in Vlaanderen weliswaar zeldzaam, maar staat niet op de Rode Lijst!

Baudewijn Odé

Van de redactie

Aflevering 6 van *Gorteria* deel 32 zal in het voorjaar van 2007 verschijnen. Rond de verschijningsdatum van deze aflevering krijgen de abonnees een factuur voor *Gorteria* deel 33 toegezonden.

In 2006 is door Nelleke Werker en Hans Kruijer de *Gorteria* Index weer bijgewerkt. De *Gorteria* Index beslaat nu de periode 1961–2005 (en begin 2006) en verwijst naar de informatie van deel 1 tot en met deel 31. Sinds december 2006 is de vernieuwde *Gorteria* Index via internet als pdf-files beschikbaar gekomen voor *Gorteria*-lezers. De files zijn van de *Gorteria* website te downloaden; deze website is te bereiken via het volgende adres:

<http://www.nationaalherbarium.nl/pubs/gorteriaweb/>

De redactie stelt het zeer op prijs als onvolkomenheden per e-mail worden doorgegeven aan de redactiesecretaris (Hans Kruijer; e-mail: gorteria@nhn.leidenuniv.nl).

De redactie